

ปัญหาทางกฎหมายในการกำกับดูแลงานแพร่เสียงแพร่ภาพ ผ่านระบบ Over the Top Legal issues in the Management of Broadcasting by means of Over the Top System

ชลธิชา นวลศรี*

Chonticha Nuansri

ดร.วรรณวิภา พัวศิริ**

Dr. Wanwipar Puasiri

วันที่ได้รับบทความ 13 ธันวาคม 2565; วันแก้ไขบทความ 3 พฤษภาคม 2566; วันตอบรับตีพิมพ์ 11 กรกฎาคม 2566

บทคัดย่อ

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก เช่น การรับชมโทรทัศน์ในรูปแบบการรับชมการแพร่ภาพและเสียงได้ตามเวลาที่ต้องการ (Video On Demand) ผ่านโทรศัพท์มือถือหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ หรือเรียกว่าการให้บริการแบบ Over the Top (OTT) การเติบโตอย่างรวดเร็วของบริการดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อปัญหาทางด้านลิขสิทธิ์และปัญหาอื่น ๆ แต่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 นั้น ได้รับการแก้ไขเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทำให้เกิดปัญหาความล้าสมัยของตัวบทกฎหมายที่ไม่สามารถรองรับเทคโนโลยีการแพร่เสียงแพร่ภาพได้ ซึ่งวัตถุประสงค์ในการศึกษาก็เพื่อวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พร้อมเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย เพื่อเป็นหลักการในการกำหนดมาตรการควบคุมกำกับดูแลการให้บริการลักษณะ OTT ในประเทศไทยได้อย่างชัดเจน

---

* นักศึกษาปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

** อาจารย์ประจำ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ E-mail: wanwipar@hotmail.com

ปัญหาทางกฎหมายในการกำกับดูแลงานแพร่เสียงแพร่ภาพผ่านระบบ Over the Top
Legal issues in the Management of Broadcasting by means of Over the Top System

จากการศึกษาปัญหาทางกฎหมายและการกำกับดูแลงานแพร่เสียงแพร่ภาพผ่านระบบ Over the Top พบว่า แม้เทคโนโลยีจะก้าวหน้ามากขึ้น แต่บทกฎหมายหรือข้อบังคับในปัจจุบันยังมิได้รับการแก้ไขและยังไม่มีกฎหมายเฉพาะ รวมทั้งยังไม่มีองค์กรที่กำกับดูแลเป็นการเฉพาะ มีแต่การใช้กฎหมายใกล้เคียงหรือองค์กรที่มีอำนาจใกล้เคียงมาดูแลโดยอนุโลม ทำให้ยังไม่สามารถแก้ปัญหาหรือเยียวยาผู้เสียหายจากการกระทำผิดในกรณีนี้ได้อย่างครบถ้วน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า ควรแก้ไขกฎหมายให้ครอบคลุมถึงการให้บริการในระบบ OTT ในทุกด้าน อีกทั้งควรมีการจัดตั้งให้สำนักงาน กสทช. กำกับดูแลก่อนที่จะมีการจัดตั้งองค์กรที่จะเข้ามากำกับดูแลการให้บริการโดยตรง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาในระยะเริ่มต้นของการให้บริการ OTT ของประเทศไทย โดยกำกับดูแลในเรื่องการให้ใบอนุญาต หลักความเป็นกลาง (Net Neutrality) และทางด้านเนื้อหา เป็นต้น โดยศึกษาจากกฎหมายหรือแนวทางปฏิบัติที่ใกล้เคียงของต่างประเทศ และสภาพปัญหาของประเทศไทยควบคู่กันไป

คำสำคัญ: แพร่เสียงแพร่ภาพ บริการโทรทัศน์แบบโอทีที การกำกับดูแล

ABSTRACT

Nowadays, the internet plays a major role in people's lives, such as through Video-on-Demand services on mobile phones or other electronic devices, also known as Over the Top (OTT) services. The quick expansion of such services has had an impact on copyright and other issues. However, provisions of the Copyright Act of B.E. 2537 relating to the protection of broadcasting were only slightly modified, which led to the legislation becoming outdated and unable to accommodate current broadcasting technology. The objective of this study is to examine the relevant legal problems and to give recommendations on how to improve the law. Moreover, it suggests guidelines for regulating OTT services in Thailand.

From an examination of legal problems and of the regulation of broadcasting via the Over the Top system, the author finds that despite these technological advancements, the existing legislation or regulation has not been amended to keep pace. Furthermore, there still is no specific law or organization that provides particular oversight, which is instead handled by organizations and legislation with authority over similar or adjacent matters. Therefore, it is still not possible to fully resolve problems or fully compensate parties that have suffered damages from wrongdoing in such matters.

The author is of the opinion that the law should be amended to cover all aspects of service provision in the OTT system. Furthermore, the law should task the Office of The National Broadcasting and Telecommunication Commission with supervision of the establishment of an organization that can directly oversee OTT services and that can help solve early stage problems through the regulation of licensure, principles of neutrality (Net Neutrality) and content, for example. This study examines the laws and practices of foreign countries that are relevant to similar issues and problems arising in the Thai context.

Keywords: Video broadcasting, Over the Top (OTT), Supervision

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรุงเทพธุรกิจ, 'ศึกฟุตบอลโลกเป็นพิษ 'ทรูฟองเอไอเอส' ละเมิดลิขสิทธิ์' (bangkokbiznews, 29 มิถุนายน 2561) <<https://www.bangkokbiznews.com/news/806176>> สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565.

กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว, 'อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์' (2565) <<https://sites.google.com/site/naruesorn356/home/xintexrnet-laea-sux-so-chei-yl>> สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565.

กุลเดช สุทธิวรชัย และวริยา ล้ำเลิศ, 'การศึกษาการกำกับดูแลการแพร่เสียงแพร่ภาพ ในระบบ OTT ของประเทศไทย' (2562) 1 วารสารวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 63.

ชลิตา ศรีนวล, 'Over-the-Top (OTT): สงครามที่เพิ่งเริ่มต้นในระบบนิเวศใหม่ของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร' (2558) 1 วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศ 74.

ดารณี ราชภูเขียว, 'การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาศึกษาศึกษากรณีการสร้างสรรคศิลปะลดลายบนกาแพ' (2561) 1 วารสารวิชาการคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 1.

บริษัท ไทม์ คอนซัลติ้ง จำกัด, 'รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โครงการศึกษาแนวทางการกำกับดูแลการแข่งขันในกิจการโทรทัศน์แบบ Over the Top' (รายงานผลการวิจัยเสนอต่อสำนักงาน กสทช.) (สำนักงาน กสทช. 2559).

พิรงรอง รามสูต วัฒนันทน์, 'การกำกับดูแล OTT จำเป็นหรือไม่เพียงใด' (กรุงเทพธุรกิจ, 29 สิงหาคม 2565) <<https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/116887>> สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565.

สำนักงาน กสทช., 'คู่มือจริยธรรมและการกำกับดูแลตนเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์' (nbtc, 2557) <<https://shorturl.asia/qZm1o>> สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565.

ปัญหาทางกฎหมายในการกำกับดูแลงานแพร่เสียงแพร่ภาพผ่านระบบ Over the Top
Legal issues in the Management of Broadcasting by means of Over the Top System

สำนักงาน กสทช., ‘สภาพการแข่งขันและแนวทางการกำกับดูแลกิจการ Over the Top: OTT’ (2560) <<http://202.125.84.14/data/academic/file/600900000004.pdf>> สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565.

อศินา พรพวสิน, ‘ดีอีเอส ประสาน ‘เฟซบุ๊ก-กูเกิล-ยูทูบ’ นำภาพ-คลิป ผู้เสียชีวิตกราดยิงโคราช’ (2563) <<https://businesstoday.co/technology/media/09/02/2020/>> สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565.

ภาษาอังกฤษ

Federal Communications Commission, ‘Obscenity, indecency and profanity’ (fcc, 2018) <<https://www.fcc.gov/general/obscenity-indecency-and-profanity>> สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565.

Federal Communications Commission, ‘Open-Internet’ (fcc, 23 November 2018) <<https://www.fcc.gov/general/open-internet>> สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565.

Ofcom, ‘About Ofcom’ (ofcom, 17 June 2002) <<https://www.ofcom.org.uk/home>> สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565.

Ofcom, ‘Policies and guidelines’ (ofcom, 7 June 2002) <<https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/policies-and-guidelines>> สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565.

The New York Time, ‘Net Neutrality Has Officially Been Repealed. Here’s How That Could Affect You.’ (nytimes, 23 March 2003) <<https://www.nytimes.com/2018/06/11/technology/net-neutrality-repeal.html>> สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565.